СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 61. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 14. березня, 1929. VOL. XXXVII. No. 61. Jersey City, N. J., Thursday, March 14, 1929. THREE CENTS.

КОЛИ ВАМ ДОРОГЕ СВОЄ РІДНЕ, СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО Н. СОЮЗА

1,600 ПОВСТАНЦІВ ПІДДАЛОСЯ

АЛЕ ПОВСТАНЦІ КАЖУТЬ, ЩО И НА ЇХ СТОРОНУ ПЕРЕЙШЛО 1,200 ЖОВНІРІВ ПРАВИТЕЛЬСТВЕННОЇ АРМІЇ. ГЕНЕРАЛ КАРДЕНАС ПЕРЕЙШОВ ДО ПОВСТАНЦІВ.

МИКСИКО СИТІ, 13. березня. — Президент Хіль добачує скорий кінець революції, а заключає це з цього, що почалися бунти серед повстанчих загонів. Під Нако піддалося федеральним військам 1,600 повстанців, які творили ядро пятьтисячної армії, що має звести на днях рішаючий бій з армією Каєса.

Повстанці твердять, що й на їх сторону переходять правительственні війська. Найбільший удар справив правительству генерал Карденас, заступник Каєса і комендант Халіска, важного стратегічного пункту.

АГВІРРА РОЗСТРІЛЯЛИ.

МЕКСИКО СИТІ, 13. березня. — Урядово подають, що зловлено найбільшого провідника повстанців генерала Агвірру, котрого розстріляли на місці.

СТРІЛЯЮТЬ НА ПОГРАНИЧНУ СТОРОЖУ.

ЕЛЬ ПАСО, Тексас, 13. березня. — Двох американських жовнірів, що держали пограничну варту, придержали двох пачкарів, що пачкували з американського боку зброю до Мексика. Як тільки сторожа придержала пачкарів, почали падати з мексиканської сторони стріли, які ранили обох жовнірів. Надійшов відділ американського війська і пачкарі зникли.

ГОТОВІ НА ВСЯКИЙ ВИПАДОК.

ВАШИНГТОН, 13. березня. — На границі між Мексиком і Злученими Державами приходить тепер дуже часто до сутичок, бо мексиканські війська, особливо повстанчі, переходять на американську сторону. Пограничні міста в страху, бо бояться, щоб їх повстанці не обдерли. Тому уряд рішився зміцнити кордон, а до деяких, найбільше загрожених міст рішено вислати спеціяльну охорону. Місто Бісбі в стейті Аризона одержало компанію піхоти й ескадрону кавалерії для охорони водопроводів, бо населення боїться, що мексиканські війська готові відтяти їм воду.

ЗНІС РЕЛІГІЙНІ ЗАКОНИ.

ХУАРЕЗ, Мексико, 13. березня. — Генерал Гонцальо Ескобар, головний командант повстанчої армії, проголосив, що зносить на занятій повстанцями території всі ті релігійні закони, які видало правительство Каєса і попередні, а проти яких запротестувала гієрархія католицької церкви.

БЕРЕ В ОХОРОНУ НАФТОВІ ТЕРЕНИ.

ГУВЕР ПРОТИ ВИНАЙМУ ДЕРЖАВНИХ ПІЛЬ ДЛЯ НАФТОВОЇ ЕКСПЛЬОАТАЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 13. березня. — Президент Гувер заявив, що за його адміністрації не буде ніякого винайму державних нафтових піль. Ні не буде продажі тих піль.

Президент видав таке рішення тому, що тепер і так продукція нафти завелика, тому треба заховати правительственні поля на пізніші часи. Гувер добре ознакомлений з тою справою, бо як бувший секретар торговлі належав до ради, яка займалася справою консервації нафтових теренів.

ДОС АМБАСАДОРОМ.

ОДНІ КАЖУТЬ, ЩО ПІДЕ ДО АНГЛІЇ, А ДРУГІ, ЩО ДО ФРАНЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 13. березня. — Як републиканці так і демократи задоволені з поголоски, що президент Гувер має назначити бувшого заступника президента Чарлза Доса амбасадором до Лондону або до Парижа. Оба дотеперішні амбасадори, Гавтон у Лондоні а Геррик у Парижі, покидають свої становища ізза слабого здоровля.

Дос має тепер виїхати до Санто Домінго, щоби зрівноважити там державний буджет. Він ознакомлений доволі добре з європейськими справами і тішиться в Европі загальною симпатією з приводу наладнання в своїм часі репарацийної проблеми.

Д-Р ВУ НАЗНАЧЕНИЙ ДО ВАШИНГТОНУ.

ВАШИНГТОН, 13. березня. — Президент Гувер приймє повновласть від д-ра Ву, представника китайського націоналістичного уряду, призначеного до Вашингтону.

ВІЗНИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

ОЛБАНІ, 13. березня. — З Ню Йорку прибула сюди делегація власників моторових омнібусів і таксівок, а рівнож і візників, щоби запротестувати перед урядом проти підвишки податку на газоліну. Кажуть, що цей податок забє таксівковий бизнес.

ПОМЕР ВИНАХІДНИК КОКА КОЛІ.

АТЛЯНТА, Джорджія, 13. березня. — Вчора помер тут у шпиталі сам фундатор шпиталя Аза Григс Кендлер, фабрикант популярного напитку, званого Кока Коля.

Походив він з бідної фармерської родини. Як брався до бизнесу, мав $2,50 у кишені. А як зготовив перший раз Коку Колю, всі сміялися з нього. Та за кілька літ він уже був міліонером.

Кендлер був дуже людяним чоловіком. Сипав грішми на ріжні добродійні цілі. На одну тільки методиську церкву жертвував понад сім міліонів долярів.

І ДІТЕЙ СВОЇХ ВПИСУЙТЕ. ТАК НАКАЗУЄ ВАМ ЗРОБИТИ ВАШ БАТЬКІВСЬКИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС.

СМИТ МІЖ КОРЕСПОНДЕНТАМИ.

Відпоручники преси ждали на говернора Рузвелта в Олбані, щоби мати з ним інтервю. Між ними був і бувший говернор Смит. А коли його запитали, що він тут робить, Смит відповів сміючись: „Яж є також членом журналістичного товариства".

ГРІБ ЖІНКИ СОЛОМОНА.

В Єрусалимі натрапили підчас копання вуличних каналів на гріб жінки Соломона і розкопали його. Домовина, у якій вона лежала, є зі щирого золота, висаджувана самоцвітами. Тіло зістало забальсамоване так, що до сьогодні не вісхувалося. На голові цариця має корону, повну перел і дорогого каміння.

МОЛОКО ЛІТАКОМ.

На протязі останніх тижнів мешканці одного голяндського міста були свідками, як що ранку пакували якісь люде молоко у пляшках до літака, а літак відлітав в сторону Англії. Очевидно дуже цікавило всіх, хто то може замовляти молоко. Аж пізніще довідалися люди, що воно було призначене для хорого англійського короля, якому лікарі поручили пити голяндський, спеціяльно приладжений той короолівчий напій.

НЕЗВИЧАЙНИЙ ПОЄДИНОК.

Двох молодих Англійців, Гультон і Тумс, які від наймолодших літ були побратимами, залюбилися в одній і тій самій дівчині. Коли пізнали, що один одному мусить вкінці вступитися, рішили це зробити в дивовижний спосіб: хто довше видержить голод — той возьме Мері за жінку. Замкнулися отже в одній кімнаті і не їли й не пили. Два дні минуло ще сяк-так, але на третий оба ослабли — а на четвертий уже ледви тягали ногами. В ночі з четвертого на пятий день той любовної голодівки Тумс не міг вже довше видержати і крикнув: „Гультон, ти виграв, бо я довше не витерплю". Гультон отже оженився з Мері — але... не знати, чи недовго не прийде він до друга та не скаже: „Знаєш, краще булоб, якби ти був виграв..."

БИК І АВТО.

На шосі коло німецького міста Магдебургу сталася така пригода: Дорогою наїхало червоне авто. Недалеко пасся великий бик, а побачивши водожний собі кольор, прибрав боєву поставу і стрілою полетів на самохід. Властитель авта задержав машину і трубкою пробував відстрашити напасника, який став посеред дороги, грізно ревучи. Колиж це не помогло, вхопив він гасильницю і бризнув струєю бензини бикови в очі. Той скочив в бік, у рів так нещасливо, що переломив собі хребет і згинув.

ОТТАК З НИМИ!

Перед кількома днями на дорозі між Журавицею і Перемишлем напали на господаря Войтиляка два розбишаки і зажадали від нього грошей. Не богато роздумуючи, вхопив Войтиляк свою палицю і переїхав нею так по голові одного і другого грабівника, що їм відхотілося всього і вони чим скорше втікли. На жаль, не кождий може бути Войтиляком...

І ДО ЦЕРКВИ І ДО КОСТЕЛА.

В селі Бариш біля Бучача добулися незнані злочинці через захристію до місцевої церкви і зрабували зі скарбони 250 зол. Після цього вступили вони й під костел, виважили двері і вкрали 25 зол. з пушки.

СМЕРТЬ ОД ВІРНОГО ПСА.

Лісничий Гринде, що мешкав недалеко Вільна, вернув оноді з обходу і ввійшов до кімнати, у якій на столі лежала зброя, а між нею набита дубельтівка. В тій самій кімнаті находився улюблений пес лісничого, який на вид свойого пана вискочив на стіл, та так нещасливо, що ногою потягнув за курок дубельтівки. Гукнув вистріл і Грінде, поцілений у саме серце кулею, упав неживий на землю. Родина влетіла до кімнати на гук стрілу і зразу думала, що лісничого хтось замордував. Щойно згодом ціла справа вияснилася.

КОЛИ ЦЕ УСТАНЕ?

На Василя Біляка напали недалеко Бібркиякісь два розбишаки — коли він вертав фірою до дому. Затримали коні, наставили револьвери і забрали все, що мав. Колиж Біляк по грабунку почав кликати помочі — один з бандитів стрілив і зранив його в ногу. — В Сулістровиі новім, пов. Коросно, Іван Угрин і два брати Шиманські почали з Петром Ястшембським сварку за полукішок з воза. Сварка швидко перейшла в бійку, причому Ястшембського побито так комами, що він кілька годин пізніще віддав Богу духа. Аванґурників арештували. — Три замасковані бандити напали на Івана Болехівського в лісі коло Дідушиць, пов. Стрий, зрабували йому 28 зол. і втікли. — Іван Паращук з Кійданець, пов. Коломия, підпив був собі на Різдвяні свята так, що вийшов на дорогу і почав з револьвера стріляти на віват. Нещастя хотіло, що тудою переходив Михайло Гаврищак і одна з куль поцілила його в голову. У слід за тим поважав Паращук за крати, а Гаврищук до шпиталю. — В селі Поріче, пов. Рудки, стрілив оноді Федько Лесів до Андрія Гелі і зранив його легко в голову. Леськова арештували і він признався, що до Гелі стріляв тому — бо той не хотів давно віддати йому зі служби.

СТАН ОБЛОГИ ЗАВЕДЕНИЙ НАНОВО.

Букарештенські часописи доносять, що генерал Задік, комендант 4-го корпусу з резиденцією в Яссах, розпорядком № I. з 1929 р. задержує стан облоги в прикордонній полосі, поширюючи її на 20 кільометрів від кордону.

В справі заведення стану облоги, а також в справі уживання цензури зголосив в румунському парляменті посол Ромуль Дан протест.

ЖІНКА ВРОДИЛА ПЯТЕРО ДІТЕЙ НАРАЗ.

В Вальодолід, Еспанія, зродила 21. лютого Софія Фернандес пятеро дітей нараз, але вони всі повмирали в коротким часі по уродженню. Жінка є сім літ замужна і мала вже раз близнята, а крім сього пятеро других дітей. Кажуть, що се перший випадок в Еспанії, що якась жінка уродила пятеро дітей нараз. Такий випадок лучається на 40,000,000 уродин.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ 1,000 СЕЛЯН З РАЙОНУ ДНІПРА.

У звязку з тим, що Дніпро після спорудження Дніпропетровської греблі залле низькі береги в районі Дніпропетровщини, низку сіл переселюють на нові землі. До переселення вже підготовано 1016 селянських дворів, які оцінено на 960 тисяч карбованців. На бажання селян їм дають замісць зачетів матеріял на будову. Переселення на нові місця вже почалося.

З ДРІБНОЇ ПРИЧИНИ.

Син замешкалого в Вільчині побіля Бидгощі кольоніста Єшкого закурював папіроску в стодолі і кинув сірник на солому. Солома в одній хвилі бухнула вогнем і ціла стодола запалала. Єшке кинувся ратувати та серед цього втратив наглo в диму память. Стодола згоріла з ним зовсім.

ОЙ ТА ХОДОРІВЩИНА!

Від якогось часу крутився по Ходорівщині якийсь чоловік, що подавав себе за паломника зі св. Землі, продавав людям образки, віночки і хрестики, а деяким навіть „мощі", що мали приносити щастя. Пізнав з того осібняка й Іван Зазуляк з Підкаміня, який у той час провадив за щосьто процес зі сусідом, а дуже хотів виграти. Паломник порадив йому купити в нього кости мученика, які в процесі певно поможуть виграти. По довгих торгах набув їх Іван за 8 зол. і втішений, що має нарешті поміч „святих мощів", поїхав до суду. Та тут відразу трапилося два нещастя: одно, що Зазуляк процес програв, а друге, що на поворот зустрів паломника. Колиж цей не хотів віддати грошей, кріпкий Зазуляк почав відбирати силою — так сильно, що бідного паломника завезли непритомного до шпиталю.

ЧІЧЕРІН ТАКОЖ ПІШОВ НА ЗАСЛАННЯ

ВЖЕ ДОВШИЙ ЧАС ПЕРЕБУВАЄ В НІМЕЧЧИНІ І НЕ ВІДОМО, ЧИ ПОВЕРНЕТЬСЯ НАЗАД ДО МОСКВИ. ТЕПЕР ЛІТВІНОВ Є КОМІСАРЕМ СПРАВ ЗАКОРДОННИХ.

БЕРЛИН (Німеччина), 13. березня. — Кілька місяців тому Чічерін передав ведення закордонних справ СССР. Літвінову, а сам виїхав до Німеччини для лічення. Він вже давно скінчив лічення й тепер живе біля Берліна в Груневальді. Про його поворот до Москви нічого не чути, а большевицьке посольство в Берліні робить все так, щоби Чічеріна поволі всі забули.

Літвінов є близьким приятелем Сталіна, але з Чічеріном він ніколи не був у приятельських відносинах. Чічерін очевидно знаходиться на засланню за межами СССР. так само як Троцький, але большевики стараються це закрити перед широким загалом. Літвінов провадить закордонну політику на власну руку, зовсім не числячися з Чічеріном, як комісарем закордонних справ.

ТРОЦЬКИЙ ЩЕ ЧЕКАЄ

ВІН ПРОСИТЬСЯ ДО НІМЕЧЧИНИ ДЛЯ ЛІЧЕННЯ У ВІСБАДЕНІ, АЛЕ НЕ МАЄ ВІДПОВІДИ ВІД НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ.

БЕРЛИН (Німеччина), 13. березня. — Телеграма з Царгорода, опублікована в місцевій пресі, говорить про те, що Троцький все ще чекає на візу до Німеччини, щоби пройти трохмісячний курс лічення в купелевій місцевости Вісбаден. Уряд Німеччини ще й досі не дав відповіди на прохання Троцького.

Газети висловлюють гадку, що коли Німеччина впустить Троцького на тимчасовий побут до себе, то тоді йому легко буде залишитися тут на завжди, коли не знайдеться иншої держави, яка впустилаб його до себе. На цій підставі й Туреччина змушена дозволити перебувати йому в Царгороді, хоч він мав лише тимчасову візу.

НЕ ЗАСЛУГУЄ НА ГОНОР.

ДАБЛИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВІДМОВИВСЯ НАДАТИ БЕРНАРДОВИ ШОВОВИ ЗВАННЯ ДОКТОРА ЛІТЕРАТУРИ.

ДАБЛИН (Ірляндія), 13. березня. — Ірляндський університет 25 голосами проти 8 відмовився надати Бернардови Шовови титул доктора літератури за його літературні та драматичні твори. Пропозицію на відзначення Шова поставив доктор Валдрон на тій підставі, що Шов походить з Ірляндії, а його твори, особливо драматичні, стоять у світовій літературі на першім місці.

Проти нагородження Шова висловився доктор Мовбрей, який заявив, що Шов не репрезентує Ірляндії й нічого для неї не зробив. Третій професор заявив, що є багато людей проти відзначення Шова, а дуже мало за тим, щоб дати йому високе відзначення від ірляндського національного університету.

МОРСЬКЕ ОБЕЗЗБРОЄННЯ.

ДЕРЖАВИ АНТАНТИ НЕ ПЕРЕСТАЮТЬ КРУТИТИ КАТЕРИНКУ З ОБМЕЖЕННЯМ МОРСЬКОГО ЗБРОЄННЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 13. березня. — Дипльоматичні переговори між Парижем, Лондоном та Вашингтоном приходять до того, що десь біля 15. червня знову має бути скликана конференція по обмеженню морського зброєння. Сподіваються, що нарешті пощастить їм улаштувати ще одну конференцію по обмеженню зброєння з представників усіх держав, які посідають великі армії та фльоти.

НОВА ВИПРАВА „КРАСІНА".

СПОДІВАЄТЬСЯ ЗНАЙТИ ЩЕ ЖИВИМИ ТИХ ЧЛЕНІВ ВИПРАВИ НОБІЛЄ, ЯКИХ ЗАНЕСЛО З БАЛЬОНОМ „ІТАЛІЯ".

БЕРЛИН (Німеччина), 13. березня. — Перебуваючі тут проф. Самойлович, голова бувшої виправи „Красіна", та Чухновський, летун з тієї ж виправи, заявили, що вони сподіваються літом зорганізувати нову виправу на „Красіні" для вишукання тих Італійців, яких прірвала буря з бальоном „Італія". Самойлович думає, що та група з залоги „Італії" ще жива та йому пощаститься її врятувати.

Він говорить, що з часу її зникнення пройшло 10 місяців, а був випадок, коли члени російської виправи залишилися живими на протязі 6 років і 7 місяців, коли то вони застрягли були на ледах недалеко Шпіцбергена. Вони полювали на моржів і птахів, а також ловили рибу, чим піддержували своє життя.

СТРІЛЯЮТЬ СТУДЕНТІВ.

МАДРИД (Еспанія), 13. березня. — Коли здавалося, що студентський страйк уже скінчився, сталася кривава подія на вулицях столиці Еспанії. Студенти влаштували новий похід протест проти замкнення Прімо де Ріверою гарматної військової школи та розвязання гарматних військових частин, що брали участь у військовім бунті проти диктатора.

Коли похід старався пройти до палати диктатора, поліція почала стріляти в студентів, щоби розігнати їх. Підчас тієї стрілянини один студент зістав убитий на місці, а 14 дістали поранення, між ними два тяжко, що забрані до шпиталю.

ЗУБКОВ — ДОРОГИЙ МУЖ.

БЕРЛИН (Німеччина), 13. березня. — Сестра бувшого кайзера Вільгельма оголошена банкротом. До цього довів її молодий муж, Росіянин-емігрант Зубков, що витрачає непоміpно великі суми на ріжні свої вигадки. Сестра Вільгельма вже старою вдовою вийшла заміж за російського пройдисвіта, що вдвоє молодший від неї. Це в своїм часі викликало було великий скандал серед німецької аристократії.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by th. Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У.-Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МІЛІОНЕРИ В РЕПУБЛИЦІ

Републиканська, народоправна форма правління промовляє до нашого переконання головно тому, що в того рода державі найкраще можуть бути визискані всі народні сили. А де є можність розвитку для всіх без огляду на родове походження, стан чи маєток, там і нарід краще розвивається.

Ось тому треба вважати акомалією те, що практикується в Америці щодо назначування членів кабінету і заграничних послів. Як відомо, теперішній президент Гувер довгий час ломив собі голову над тим, кого покликати на секретарів, себто міністрів, найближчих своїх дорадників, в яких руках спочиває керма цілим державним апаратом. Трудність у виборі полягала між иншим ще й у тім, що на секретаря можна покликати тільки богату людину. Становище секретаря получене з ріжними офіціяльними і товариськими функціями, які потягають за собою грубі фінансові видатки. Плятня, яку одержують секретарі з рамени держави, не вистарчаюча, щоб можна з неї покрити всі ті видатки. От тому покликують на секретарів людей, яким ка грошах не залежить, а котрі приймають ту позицію ради почести і впливу. Тим ми ке хочемо ще сказати, що ті люде не мають відповідних кваліфікацій на це становище, на яке їх покликаю. Бо як історія показує, мали ми добрих, чесних і здібних секретарів, мали і злих, які використовували уряд для своїх власних цілей. Але таке всюди буває. Анормальне тут тільки те, що в цей спосіб замикається в кародоправній державі згори вступ до високих урядів тим, що мають всі потрібні кваліфікації, а тільки грошей не мають. Те саме відноситься не тільки до секретарів, але і до заграничних представників. Бідний чоловік не може рівнож добитися позиції амбасадора чи заграничкого посла, бо таке становище получене з великими коштами, яких держава не покриває. Ось тому маємо заграничними представниками самих багатих людей, фабрикантів і міліонерів. Ось тому і покликані до кабінету Гувера люде, самі міліокери.

Справа та компікується тепер ще й з того боку, що закон не дозволяє, щоби особа, яка займає місце секретаря скарбу, була особисто матеріяльно заінтересована в промислі чи торговлі. А теперішній секретар скарбу Мелон є третим з ряду найбогатшим чоловіком в цілому світі і річ ясна має свій маєток ульокований в промислі і торговлі. А коли суддя не може рішати справи компанії, в якій він є шеровцем, так і того рода фінансовий потентат як Мелон не повинен би рішати в справах торговлі чи промислу. З того приводу піднесено тепер протест. А того всього не було би, колиб була можливість і бідному стати державним секретарем.

Василь Бобрів.

СУСІДОНЬКИ МИЛІ

До великої війни славянських держав було небагато. Росія (якщо Росію можна вважати славянською державою), Болгарія, Сербія та мала Чорногора.

Решта Славян тільки мріяли стати самостійними та готовили революцію. Нарешті вдарила довгоожидана революція і число славянських держав побільшилося.

Повстала Польща, зявилася Чехія, розрослася Сербія. І здавалось би, що як Поляки так і Чехи повинні би бути приятелями славянської України, яка таксамо було поневолена. Ба, навіть допомогти би повинні у виборенню Україною своєї незалежности.

Та даремно сподівалися деякі наші оптимісти на якусь допомогу. Навпаки, Україна прижила собі лютих ворогів, які готові кождої хвилини наступити нам на горло. Тай вже й так наступили, й коли ми ще не удушені, то лише тому, що занадто вже здорові, далеко сильніші ніж наші вороги заразом усі.

Про Польщу, звичайно, й розводитись нема чого, бо вона лише тоді заспокоїться коли Українці продиктують мир аж у Варшаві.

А от Чехи — за цих можна поговорити.

Час вже отвердо їх спитати, чого їм треба. Чи може вони забули за тую допомогу, що Українці не пожалували для них в Київі? Чого їм хочеться? Нових кольоній на українських землях? Може Москва вже розпарцелювала для них там хмельові плянтації? Чогож вони аж запінилися, так захищають Москву?

Не встиг славнозвісний Крамарж виписати Українців з реєстру Славян, як новий панок пошився в московські адвокати.

Наведу деякі уступи зі статті того діяча, що зветься Антон Гайн.

А зачинає він здалека:

„В останні часи польська та німецька преса знову вернулися до обговорення питання про відділення України від Москви. Відділення, по думці вище наведених жерел, має метою ослабити Росію і ввести її до етнографічних границь. Це, мовляв, була би заплата московського народу за звільнення від комуністичного ярма. Бо втрата України позбавила би большевиків хліба, Кавказу — нафти і, значить, кінець комунізму".

Так пишуть німецькі та польські газети, але вони забувають, що комунізм зовсім не чужий для Москалів і ще питання, чи большевики завалились би. Бо з досвіду горожанської війни видно, що Москалі зовсім не є проти комуністів. Ні одного повстання в Московщині не було, а Денікінська Армія складалася з офіцирів та Українців. Народ московський не пішов за „білими". Та не про те тепер мова.

В своїй статті чеський політик є абсолютно проти відділення України, мотивуючи тим, що Москалі можуть опинитися перед голодом і большевики використають цей страх і жорстоко розправляться з Українцями й кавказькими народами.

Хоч Чех той не відкрив тим Америки, але варто звернути на це увагу. Одно він забув згадати, що вже раз так було в 1919-1920 роках, коли Україна стікала кровю, а „братчики" Чехи дивилися та потирали руки від власного задоволення. Вони мали тоді державу й Україна їх не торкалася.

Та цікаво те, що Чех не задумався й на йоту над майбутнім поводженням Москалів проти України. Далі довго й нудно він доказує необхідну єдність Росії та Славян. Звичайно, не трудно відгадати причину такого турбування Славянами.

Чехи не сліпі і бачать, що зі всіх боків зміцняються вороги. Німеччина приходить до чуття, Мадяри не сплять тай Австрія поможе Німцям — всеж таки одна кров. Мимоволі жижки затремтять. Хтож воюватиме? Чехи? Відвикли, вони більше „на щот" руки до гори. От якби була „Росія, єдіная, неделімая", то вона-б не дала „братам Славянам" загинути. А в російській армії булиби й Українці. Чехи про це знають дуже добре. А колиб Україна стала самостійною, то певно не піде лити своєї крови за Чехів, які навіть за себе її лити не хочуть. Так думають собі Чехи.

Певно знайдуться такі, які казатимуть, що Чехи таки багато пособили українським емігрантам і добре ставилися до нас на вигнанню. Та на те за відповіддю далеко не ходити.

А золото, яке леґіонери вивезли з Казані до Праги? Хіба там нема **нашого** золота? Хіба з Українців не тягли до московської скарбниці? А кріси та одяг в 1918-1919 роках у Київі? А чи ми робили Чехам перешкоди, коли вони формувались на нашій землі?

Ми не виступали проти чеської „самостійности", не тягли за Австрією.

Ми щиро хотіли бачити Чехів незалежними.

І за це все ми маємо подяку, бо занадто богато віддавали серця другим, а не собі.

І за це нам наплювали і плюють.

При кінці хочеться сказати Чехам: Будьте справедливі і чесні, то не буде чого боятися Німців. Не тисніть Українців на Закарпатській Україні, не думайте далі про славянські ріки, що мають зіллятися в московському морі, а тоді й Українці инакше про вас будуть думати.

СПРАВИ ЕМІҐРАЦІЙНІ

Леґалізація нелеґальних. — Зміни в законі про натуралізацію.

I.

Президент Кулидж підписав „бил" про леґалізацію нелеґальних, що прибули до Злучених Держав **перед 3. червнем 1921 року,** себто до заведення еміґраційного квотового закону. Цей закон дозволяє перевести реґістрацію чужинців, що не мають доказів на леґальне прибуття до Злучених Держав, але які бажають стати горожанами Америки.

Кождий бажаючий леґалізуватися, мусить вибрати спеціяльне свідоцтво про свою леґалізацію. Для цього чужинець мусить подати Ґенеральному Комісарови по Іміґрації такі докази: 1) що він приїхав до Злучених Держав перед 3. червнем 1921 року; 2) що він увесь час жив у Злучених Державах, не виїзджаючи за межі держави з часу свого приїзду; 3) що він людина морального поведення; 4) що не підлягає депортації.

Форма й порядок такої реґістрації будуть вироблені своєчасно Ґенеральним Комісаром по Іміґрації. Чужинець мусить заплатити за леґалізацію 20 долярів. Зареґіструвавшись, такий чужинець буде рахуватися леґально допущеним в Злучені Держави з дня фактичного його приїзду до Америки на постійне мешкання. Одержавши посвідчення про свою леґалізацію, він може вибрати перші папери, а через два роки має право подавати внесення о другі папери.

Закон цей стає правосильним з днем 1. липня 1929 року.

II.

За натуралізацію держава бере тепер 5 долярів, а по новому закону цей податок підвищується до 20 долярів. Жінки й діти натуралізованих горожан зможуть одержати окремі цертифікати горожанства.

Натуралізаційні суди дотепер ріжно інтерпретували вимогу натуралізаційного закона про „безперервне мешкання в Злучених Державах", вимагаючи пять років, потрібних для натуралізації. Тепер додатком до натуралізаційного закону усталено, що 1) поїздка на батьківщину й перебування там довше шести місяців, якщо еміґрант не дасть доказів неможливости його повороту до Злучених Держав ранійше цього терміну, буде рахуватися „перервою пятилітнього перебування в Злучених Державах"; 2) без огляду на причини, перебування закордоном Злучених Держав на протязі одного року мусить рахуватися як перерва в „постійнім перебуванню" в Злучених Державах. Такий еміґрант не матиме права на горожанство, поки не проживе в Америці нових повних пять років.

Починаючи з 1. липня 1929 року, за перші папери буде братися податок в розмірі 5 долярів.

При поданню прохання о допущення до горожанства треба буде платити 10 долярів. Одержання горожанства, разом з посвідченням „про прибуття" до Злучених Держав, буде тепер коштувати 20 долярів.

За видання дуплікатів, загублених „перших" і „других" паперів буде братися 10 долярів. При проханню о видання дуплікату загубленого документу треба буде подавати 2 фотоґрафічні картки.

Діти натуралізованих еміґрантів можуть тепер одержувати окремі цертифікати про їх горожанство, яке вони набувають автоматично, коли натуралізуються їх батько або мати, якщо діти були малолітніми.

До 22. вересня 1922 жінки натуралізованих громадян також набували автоматично права горожанства при натуралізації їх мужів. Тепер вони також зможуть мати окремі цертифікати про їх горожанство. За кожен такий цертифікат для таких жінок і для дітей буде братися платня 10 долярів.

З 1. липня 1929 року від усіх, хто буде подавати прохання про видачу „перших" і „других" паперів, буде вимагатися 2 фотоґрафічні картки. Одна з них лишиться в архівах натуралізаційного бюра, а друга буде прикріплена до паперів.

М. Коцюбинський.

ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

Оповідання.

(7)

Тут, видно, недавно були люде, бо лежала купка сухого листу та кілька грубих вербових полін.

Мельників плян був дуже простий: звязати невеличкий пліт, аби міг здержать двоє людей — і в темну ніч, ховаючись од козаків, переплисти у плавні. А там уже безпечно. Колиб не стало прихованого тут матеріялу, можна роздобути на березі річки. Аби обережно...

І одноокий Яким подав Остапові жмут мотуза та паляницю, попрощавсь і зник у імлі.

Соломії дуже сподобався мельників плян. Вона мала охоту зараз таки вязати пліт.

При світлі воскової свічки, що вони роздобули у млині, вони взялися до роботи і так захопилися, що забули про втому та сон. Та матеріялу було недоволі для плота і треба було одкласти роботу.

Другої днини Остап пустивсь на розвідки. Показалося, що їхній сховок був у макітрі, але доволі було злізти на гору, як саме тут, мало не під ногами, ніс бистрі води Прут, вгинаючись у беріг коліном і ховаючи обидва кінці за високими береговими виступами. Місце справді було вигідне для переправи, бо доволі було кордонному козакові загнути за виступ — і коліно річки зникало йому з очей.

На березі валялись галузки, уламки дощок і навіть цілі верби з корінням, викинуті на беріг повінню. Над плавнями чорними пасмами повз дим.

Тільки вночі Остап з Соломією зважились податися на беріг. Вилазячи з макітри на гору, вони побачили червоне крайнебо, наче сходив місяць.

— Що за мара, — обізвався Остап, — адже тепер не місячні ночі!

Та Соломія, що встигла вже злізти, раптом одхилилась, мало не скрикнула:

— А дивись!... дивись!...

Остап глянув і остовпів.

Перед ним, на крайнебі, стояли високі вогняні гори. Та ні, вони не стояли. Вони рушались, як живі, хитались, тремтіли, осідали в одному місці й виростали в другому. Вони тихо жевріли, як купа іскристого золота, або вибухали червоним снопом полумя. Відтак знесилювались, вяли і гнулись од вітру, і знову росли, знов палали. Коли одна з них падала, друга підхоплювала її, здіймалась до-гори і бистро ламала лінію блискучих визубнів. Од них займалась на небі хмара і палала вкупі з далеким небом.

То горіли плавні.

З жахом вдивлялись Остап з Соломією у цю картину.

— Ні, не до нас йде, а в бік, за вітром, — з легким серцем зітхнула врешті Соломія.

Здавалося, розбурхане море вогню кипіло, ревло, бризькало вогняною піною, раз червоною, як грань, раз білою як світло блискавки, і йшло сердитими хвилями на чорні безборонні плавні, що причаїлись і тремтіли у нічній пітьмі.

Однак ніколи було любуватися. Оглядаючись і прислухаючись, вони зійшли на беріг. Не було нікого. Од далекого світла внизу здавалось ще темніше. З плавнів уставав туман.

Вони знайшли, що їм було потрібне, і з великою обережністю, памятаючи, що кожну хвилину може виткнутись з-за виступу козак, потягли на гору обережно оберемки вербового гілля.

З півночі пліт лежав готовий, аж просивсь на воду.

Він був важкий, кострубатий і його треба було нести так, щоб не ослаб мотуз.

Остап і Соломія кректали, зупинялись, спочивали, обливались потом і знов тягли його на гору.

Навколо — ні душечки. Ні, їм таки везло нині! Туман стояв густий, мов кисіль; до світа було далеко, а кордонна сторожа або поснула, або вигинула.

— Заким сонце зійде — гого! де ми будемо, — радісно шептав Остап.

— Тоді кажи гоп, як перескочиш...

На березі було теж тихо й безлюдно. Каламутний Прут дихав вохким холодом. Сірі, ледве помітні в тумані, плавні непривітно шуміли.

Остап з Соломією потиху спустили пліт на річку. Він хлюпнув і глибоко осів у воду. Коли Соломія примостилася на плоті, Остап одіпхнув од берега й тоді скочив. Пліт захитався і пропустив воду. Прудка течія крутнула ним і понесла вниз. Остап опіравсь бистрині з усієї сили, але його кіл малощо помагав: пліт несло серединою річки. Якийсь час плили вони в тумані, поміж берегами, одірвані од землі й безпомічні. На превелику силу вдалося врешті вибитися з стрижня та наблизитись до берега. Але й тут вода зносила пліт і нелегко було пристати до берега. Остапові пощастило однак зачепитись якось за прибережну вербу. Соломія вхопила за гіллячки, Остап придержав пліт — і обоє вискочили на беріг, втомлені й мокрі. Вода зараз підхопила пліт, поволі обернула його й понесла вниз у-купі з харчами, позабутими на плоту. Та це була дурниця: вони були за кордоном.

Дивне почуття обхопило Остапові груди: замісць радости — сильне обурення сповнуло його істоту. В одну мент відчув він усі кривди й знущання, які зазнав у покинутому краї і твердо упіраючись ногами в нову, не панщизняну землю, він затис кулак і погрозив на той бік річки.

— Бодай ти запалася, треклята країно, з твоїми порядками, — закляв він на голос.

Одночасно на тому березі почулася кінська ступа.

— Хто там!... — кинув у пітьму кордонний козак і, не дочекавшись одповіді, бахнув наосліп з рушниці.

— Ой! — скрикнув Остап, вхопивсь за груди й захитався.

— Нічаво-о!... Коли не влучив, тікай собі з Богом! — добродушно промовив козак і ступою подавсь далі.

III.

— Що тобі? — прискочила Соломія до Остапа і піддержала його.

Вона вся похолола і тремтіла од жаху.

— Ой, — тихо стогнав Остап, — поцілив мене отут, під серце...

Соломія немов не розуміла того, що сталося. Вона торсала Остапа за одежу, тягла його з собою і з жахом повторяла:

— Тікаймо, тікаймо, він ще стрілятиме, він вбє тебе...

Помітивши, що Остап не рушиться з місця, вона вхопила його під руку і сливе поволокла за собою. Вона вскочила у комиші й бігла прудко, наскільки позволяв це Остап та густий очерет. Тряский ґрунт плавнів вгинався під нею, як на пружинах. Ноги грузли часом по коліна в цмоковині, цупкий комиш ламався, тріщав та бив її по лиці, плутався під ногами, а вона бігла усе вперед, пронята жахом, нічого не помічаючи, бажаючи тільки забігти як мога далі, укритися від наглої смерти.

Остап несвідомо піддававсь їй. Він біг за нею, хоч з кожним віддихом і рухом кололо йому в грудях і нападали часом млости, а зпід руки, якою він затуляв рану, стікало щось тепле й мокре.

— Аби лиш перебігти оце місце... аби лиш перебігти... і все минеться... і нічого лихого не буде, — блукали думки в його голові, і він біг, напружуючи останні сили, аби не відстати від Соломії.

Врешті він почув, що мліє.

— Стій... не можу... — шепнув він, опускаючись додолу.

— Що тобі? — опритомніла молодиця, схилившись над ним.

— Крови багато витекло, — насилу вимовив Остап.

— Тебе зранено? Де? — скрикнула Соломія, опускаючись перед ним на коліна та намагаючись розглянути рану. Але було темно, як у льоху. Не видно було навіть комиша, що стирчав густо, мов жито на ниві, круг них.

— Де тебе зранено?

— Отут, під серцем.

Соломія провела рукою по його грудях і намацала мокру й липку сорочку. Остап сикнув від того дотику.

В голові у Соломії розвиднілось. Жах щез без сліду. Вона знала, що робити.

Обережно розщібнула йому сорочку й одкрила груди. Цього було мало. Вона роздерла пазуху, одліпила скрівавлену сорочку; потім одшматувала довгий пас своєї підтички і з поміччю Остапа тісно завязала йому рану.

— Води! — попрохав ранений.

Води! це легко було сказати! У цій пітьмі, у цій чорній невідомій пустині, де доволі було зробити кілька ступенів, щоб заблудитись, трудно було шукати воду. Серце Соломіїне рвала та просьба Остапова, а голова шукала способу. Ба! Адже вони на воді! Про це свідчить трясовина, що вгинається під ногами. Соломія спробувала викопати рукою ямку і справді докопалась до води. Була це густа, гнила й тягуча рідина, з противним духом аеру. Соломія зачерпнула її у пригорщі й подала Остапові. Той змочив уста, але пити її не міг. Соломія змочила йому чоло, скинула з себе верхню одежину й підмостила йому під голову. Про те, щоб пускатись в дорогу у таку пітьму в невідомій стороні, не було й гадки.

Треба було дочекатися світу.

Остап лежав на очереті й почувався ослабленим. В грудях у нього хрипіло й було боляче дихати. Не то сон, не то забуття склепляло повіки.

— Ти тут, Соломіє? — питав він і дрімав далі.

— Тут, тут... осьде.

Серце нило в Соломії од жалю й трівоги. Їй легше булоб, колиб куля потрапила в неї.

Та ще колиб вона хоч могла бачити його рану, його обличчя, їй, здається, не так би важко було. А то ця пітьма, цей чорний, клятий морок! Він оточав її з усіх сторін, слався перед очима, висів над головою, заповзав під шкуру, виповняв її всю та гнітив серце... Надаремне витріщила вона очі — вона не могла навіть одріжнити пальців на власній руці. Він жив, той морок, рушався, дихав, шептав щось тисячними устами, безперестанно, уперто, з посвистом, як стара баба. Соломія сиділа перестрашена та прислухалася, про що шепче морок.

(Дальше буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

—o—

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Школа і пісня — наша національна зброя.

Вагу і розмір народньої праці можна пізнати по дописах з поодиноких місцевостей, і тому всяка місцевість повинна час від часу давати про себе знати. На нас, американських Українців, поклала доля обовязок спомагати наших братів за океаном морально і матеріяльно. Щоби вивязатись з тої задачі, ми створили центральну організацію, яка має вести провід в народній роботі, а нею є „Обєднанне". Але що зробить центральна організація, коли місцеві товариства, організації, інституції, поодинокі члени її не підіпруть, коли поодинокі місцевости позістануть глухоніми на заклики і просьби. В таких случаях центральна організація не зможе богато доконати. За нас повинні говорити діла і цифри. Виказ збірок є найкращим білянсом народньої роботи даної громади, її свідомости, патріотизму і самопошани. Не бракує між нашим народом і партій, бо, як зійдеться два чоловіки, а вже є три партії. Не бракує також релігійних фанатиків, які не годні зрозуміти, що релігія не смів і не може стати на перешкоді ніяким народнім справам. Другі народи мають богато більше релігійних сект, але того сектантства не вводять в народню політику. А у нас, на чім не станув би, а кінчить на релігії. Не пора нам витрачувати сили на релігійні спори, а треба збирати свої сили проти імперіялістичної Польщі і Московщини. У боротьбі за незалежну українську державу найбільші партійні вороги мусять подати собі руки до згоди. Наш нарід присягнув дня 18 марта 1922 р. на горі св. Юра у Львові досмертну вірність своїй державі, тому на всіх українських землях і досі не вгавають повстання. Ми, американські Українці, повинні як найбільше своїм братам помогти в тій боротьбі, а головно складати фонди на „Рідну Школу" в старому краю, бо тільки школа, школа і ще раз школа вибор нам Соборну Незалежну Українську Державу! Таксамо мусимо подбати, щоби поставити нашу українську школу в Америці на вищий уровень, щоби наші діти знали українську мову й історію і не стидались свого українського походження. Наша громада, яка гуртується при Укр. Нар. Домі і Укр. Прав. Церкві, зложила в місяци січні с. р. на „Р. Школу" раз на вічу, на якім реферував д. Л. Ясінчук, а другий раз підчас Різдвяної коляди. Годиться тут також зазначити про наш аматорський кружок і хор, який стоїть під управою талановитого, в Америці вихованого, п. Михайла Ковалева, котрий докладає всіх сил, гуртуючи молодіж при своїм рідним. Богатьом нашим людям в Америці знаний мінеапольський хор під дириґентурою о. М. Запаринюка, а найбільше нам самим, Міннеапольчанам, і не лише нам, Українцям, але і Американцям і іншим чужинецьким народам. Хор вивчив цілу низку пісень і добре зіспіваний. Тепер ходить цей хор по чужинецьких інституціях, щоби чужинців більше обзнакомити з українською справою. Приємно нам читати в американських газетах, як наш хор виказуеться з приводу його виступів. При кождім виступі виголошується ще короткий реферат в англійській мові про Україну. Хористи виступають в мальовничих українських костюмах. Мущини в білих, вовняних свитках і вишиваних сорочках, або в козацьких червоних жупанах з слуцькими поясами та сапянцями, а жінки в прекрасних костюмах, в цвітистих спідницях та запасках, в гаптованих юпках, пречудово та пребогато вишитих сорочках, в коралях, стрічках, заквітчені мов пави. Щодо репертуару то хор найбільше співає звісні чумацькі та козацькі пісні, з чого американська публика дуже рада і вдоволена. Пісні ті електризують слухачів, а буря оплесків зриваеться за кождим разом, як хор виходить на естраду. В хорі більша частина співаків це наші діти і тому ми повинні як найбільше дбати про нього. Зарозом подам, що наш хор виступав між американською публикою а то: Simpson Methodist Church, Lake Harriet Church, Hobart Memorial Methodist Church, Judson Memorial Babtist Church, Wesley Foundation Church, Hennepin Ave. Methodist Church, First Presbyterian Church, Western Church і в многих інших місцях, яких тут не вичислюється. Такі виступи причиняються до спопуляризовання серед Американців нашого національного імени, нашого краю і нашої культури.

Громадянин.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Чорноморська Січ на народні цілі і боєву акцію.

Думаю, що наше товариство не даром носить січове імя. Бо де можемо, там ділом показуємо, що доля рідної землі нам дорога.

Ось тепер много з нас стало ще й членами Рідної Школи. Свою вкладку по $1.10 зложили: М. Павх, Г. Марчак, Г. Перчишин, А. Козаченко, Ю. Віщун, М. Перчишин, В. Мельничук, І. Скалацький, І. Перчишин, Н. Перчишин, М. Варениця, О. Зазуляк, Т. Чіп, М. Ковердович, І. Похмурський, В. Гельнер, В. Бережанська.

Разом зложено $18.70. З січової каси асигновано на руки делегата Рідної Школи $50. Разом зложено на Р. Ш. $68.70.

На боєвий фонд зложили по $1: М. Павх, Т. Чіп, В. Забан, П. Приступа, М. Вареница. Разом зібрано $5.50, а з розпродажі „Сурми" прийшло $6. Разом на боєвий фонд зібрано $11.50.

Чорноморська Січ закликає нюйорське громадянство пособити їй в акції допомоги рідній землі. На рідних землях вороги шаліють і на шибеницях висилають найкращих наших синів. Чи можемо глядіти на це спокійними очима? Нам всім треба, коли не ставати в революційні ряди, то хоч жертвами допомагати тим, що готові жертвувати своє життя, щоби тільки висвободити наш нарід з неволі.

Надходить час, де незабаром будуть наші товариства влаштовувати ріжні пікніки. Чи не було б добре, щоб кожде товариство хоч раз в рік призначило дохід з одної забави на революційну боротьбу в краю?

Дня 17 марта буде влаштовувати Чорноморська Січ баль в Українським Робітничім Домі при 4 вулиці, а дохід з балю піде на згадану висше ціль. Хай громадянство за те добре памятає і щиро привитає ту січову забаву.

При тій нагоді зазначуємо, що ми вислали недавно до краю через Обєднанне $325.30. Жертва була оголошена, але не сказано на які цілі. Тому подаємо це тепер. Призначено її так: По $100 на Дім Укр. Інвалідів і на допомогу Інвалідам, а $125.30 призначено на боєвий фонд.

І. Гельнер.

СТЕМФОРД, КОНН.

На Рідний Край.

Громадянин Михайло Кресан переслав через Обєднання до Рідного Краю 10 долярів з призначенням по 5 долярів на „Рідну Школу" і на інвалідів.

—o—

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Товариство на допомогу Рідному Краєви.

Братство св. Івана Хрестителя переслало до Обєднання на потреби рідного краю $92. З цих грошей $70 асигновано з каси братства, а $22 членська вкладка до „Рідної Школи" нових членів братства.

Гроші розділило братство так: На „Рідну Школу" $50, на „Просвіту" $10, на боєвий фонд $10. Членська вкладка на „Р. Ш." — $22.

Членську вкладку до „Рідної Школи" по $1.10 заплатили такі члени: К. Піддубчишин, В. Гіль, Ю. Пігура, М. Баран, В. Маланяк, А. Корнило, С. Мисак, Е. Осмиловський, І. Миць, І. Микула, О. Кухар, Р. Струж, П. Грабар, С. Ленчук, С. Кот, А. Бузько, Г. Дячик, П. Жарський та І. Грубець.

Микола Пігура.

—o—

АМГОРСТ, МАСС.

Жертва на Рідний Край.

На Рідну Школу пожертву зложили слідуючі громадяне: П. Пилипець, І. Кіца, Л. Намаська, И. Доскоч по 1 долярови і Марія Затирка 50 центів. На революційний фонд: А. Олексів та В. Болюх по 1 доляров. На інвалідів Української Армії: А. Олексів і В. Болюх по 1 доляров. На „Просвіту": А. Олексів та В. Болюх по 50 центів. Разом зібрано 9 долярів 50 центів.

Гроші вислані до Краю через Обєднання.

Василь Болюх.

—o—

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Допомога інвалідам.

Клюб Американсько-українських горожан асигнував з своєї каси $25 на допомогу українським інвалідам у Рідному Краю.

Гроші вислані через Обєднання.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, повідомляє своїх членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, в парохіяльній школі, в 2-ій годині пополудни. Дається до відомая, що будемо принимати членкинь і дітий без оплати вступного. — Олена Кульчицька, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. св. Андрея, від. 48, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, в домі читальні Просвіти ім. Тараса Шевченка, 82 N. River St., в годині 2-ій попол. Напоминається членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі стратять свої права до запомоги. Новоприступивший членів просить ся прийти на сей мітінґ, а там їм поясниться все, що їм треба до членства У. Н. С. Всіх членів проситься не забувати, що се є 35-літний ювилей У. Н. Союза, та приєднувати як найбільше нових членів і вписати свої діти в члени. Контролєрів проситься прийти в суботу, 16. марта до дому фін. секр., 24 Hancack St., сконтролювати книжки. — Йосиф Катулька, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться 17. марта, в церковній гали на Pilgrim St., точно в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на означений час бо в противнім разі секретар не буде принимати жадних грошей після мітінґу, або в секретаря в хаті, а не заплативший член буде наражений на суспендовання. Позамісцеві члени мають платити наперед. Гроші посилати на адресу: L. Humlok, 29 Hilton St., Providence, R. I.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Отсим подається до відома членам Тов. Укр. Січи, що місячні збори відбудуться в пятницю, дня 15. марта, в год. 7-мій вечером, в галі під ч. 72 Morris St. На ці збори повинен кождий член явитись, бо є важні справи до полагодження. Дається членам до відома, що на минувших зборах ухвалено збирати вкладки тільки до 8-мої години, а по означенім часі, чи то буде женщина чи дітина, мусить чекати аж до укінчення мітінґу. Також будеться читати членів на кождих зборах і зазначувати, котрий з членів є присутний і котрі члени найбільше учащають на мітінґи. — В. Пасічняк.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в 5-ій годині вечером, в неділю, 17. марта, в гали церковній, 135 Greenwich Ave. Буде справозданнє з діловодства за три місяці. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — В. Корий, предс.; С. Корівчак, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, точно в годині 2-ій пополудни, в сали Укр. Гор. Клюбу, 29 Jackson St. Є важні справи до полагодження, тому проситься всіх членів на сей мітінґ явитись. — Никола Чолій, предс.; Григорій Скробач, кас.; Василь Мандзій, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 55, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. марта, точно в годині 2-ій пополудни. Кождий член повинен прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член підпаде карі після статута. — Й. Лемчук, предс.; Н. Шандровський, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта. На мітінґу повинен явитися кождий член, бо є важні справи до полагодження. — Павло Володко, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і члениць, що мітінґ квартальний відбудеться в неділю, 17. марта, о 1-ій годині пополудни, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься членів прибути на час. На мітінґу будеться рішати о проектах на конвенцію У. Н. С. Члени повинні розважно подумати над проектами для добра і розвою своєї організації. Кождий проект будеться брати під дискусію і під голосованнє. Члени, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець-Захист У. Н. Союза, повинні зложити на сім мітінґу, бо будемо відсилати прихід з представлення і жертви від гостий на тім представленню. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залеглости, бо в противнім разі поступиться після статута. К. Марущак, предс.; Н. Хабінець, секр.

ВІЛКС БЕРРИ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223, подає до відома членам, що квартальні збори відбудуться 17. марта, в неділю, в гали церковній, в годині 3-тій пополудни. Проситься членів прибути на означений час. Буде справозданнє контр. комісії за перший квартал. Не явившийся член підлягає карі після статута. — Петро Маліборський, секр.

В одним науково-літературнім клюбі у Лондоні, якого члени належали до ріжних народів, умовилися, що розійдуться по світі та будуть студіювати життя слонів. Кождий член товариства мав принести по році написаний вислід своїх дослідів. Могли цю працю написати по анґлійськи, французьки або по німецьки. За дванацять місяців зійшлися всі в означений день у клюбі. Анґлієць показав невеличкий томик із написом „Елефентс ай гев шот". Москаль приніс книгу, оправлену в грубий юхт із французьким написом: „Ль елефанте екзістент ільс?" („Чи істнують слони?"). Француз мав брошурку у рожевих окладинках із титулом: „Ль'елефан е се амур" („Слон і його любов"). Колиж прийшла черга на Німця, він зателефонував на партер і два задихані послугачі притягнули 16 товстезних томів, що мали напис: „Курце Айнфірунґ ін дас студіюм дер Елефантен". („Короткий вступ для студій над слонами"). Поляк показав гарний невеличкий памфлет із написом: „Ле елефант е ля квестіон польонез" („Слони і польська справа"). Вкінці зголосився Американець. Його книга була богато ілюстрована, а на хребті був витиснений золотий напис: „Біґґер енд беттер елефентс".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ мужа Андрія Тиндика, родом з Яворова, приїхав до Злуч. Держав 1895 р., перебував в Ню Йорку через 4 літа. Станиcлав вженився, Петро іде на судди, Василь малярoм. Мужу дай мені знати про себе, бо я знаходжуся в нужді. Двері в моїй хаті всегда відтворені для тебе. MARY TYNDYK, 147 Ridge St., New York, N. Y. 56-61

ПОШУКУЮ Михайла Адамяк, родом з села Глинн, пов. Ліско, Галичина, у важній справі з краю. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголоситися до: 61-2

JOHN HELAK,
312 — 12th St., Moundsville, W. Va.

ПТ. ЗЕМЛЯКАМ-ГАЛИЧАНАМ з повітів Коломия, Печеніжин, Коссів, Снятин і Городенка поручається користати в правних зносинах з услуг нашого адвоката Д-ра Кирила Трильовського в Ґвіздци коло Коломиї. Віддані йому до переведення справи правничої натури переведе він скоро і солідно. — Адреса: 57—

Dr. K. TRYLOWSKYJ
Gwozdziec ad Kolomya, East Galizien, Poland.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

Вже вийшов з друку великий український співанник „Маруся", 224 сторін, ціна .... 80 ц.
Укр. Роб. співанник, 64 стор. ... 25 ц.
Червоний світ, повість, 90 ст. ... 35 ц.
Всі три книжки дістанете у нас за $1.00. Замовлення шліть на адресу: ROBITNYCHA KNYHARNIA, Station D. Box 182, New York, N. Y. 59-62

ДВІ ГАЛИЦЬКІ КВАЛІФІКОВАНІ УЧИТЕЛЬКИ, з практикою в краю і Америці, пошукують посади в Рідній Школі. Можуть провадити хор, мандолінову орхестру і отворити курс національного танку. Ласкаві зголошення просимо слати на адресу: 60-1

A. GARBAR,
93 Kensington St., New Haven, Conn.

ДЛЯ околиці Менвил, Донеллен, Нової України і др. в Ню Джерзи. Отсим повідомляється інтересованих, що в тамтій околиці продає наші рекорди, звійки, ноти, фонографи, радія і т. п. наш представник Іван ШЕВЧУК. Хто хоче, щоб на свята мав все, що є найновійше, хай до него напише: P. O. Box 31, Manville, N. J., або до нашого головного складу: SURMA, 103 Ave. A, New York, N. Y. 57,9,61,3

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

